

Bogár László: Brit tragédia

2019 január 29. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Újabb drámai ponthoz érkeztünk...

Újabb drámai ponthoz érkezett a Brexit-folyamat, az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének előkészítése. Alig két hónappal a tagság megszűnése előtt ugyanis a brit parlament óriási arányban leszavazta azt a tervezetet, amely alapján a kilépés rendezett formában valósulhat (ott volna) meg. Így most lehetőségként marad a rendezetlen „kizuhanás” vagy az újratárgyalás, ami akár újabb évekre elhúzná a folyamatot. Vagy harmadikként az, hogy a britek mégis bent maradnak az Európai Unióban.

Nagy-Britannia európai integrációval való viszonya már a kezdetektől elég sajátosan alakult. Az európai integráció mint nagy történelmi vállalkozás, a kontinentális Európa kísérlete volt arra, hogy a fél évezrede fennálló német–francia konfliktusokat legalább olyan szintre csökkentse, ami eleve kizárja, hogy e konfliktusok háborús összecsapássá fajuljanak. Ehhez a német–francia kiegyezéshez értelemszerűen szinte automatikusan csatlakoztak a hat évtizede az akkor már eleve integrálódott Benelux-államok, tehát Belgium, Hollandia és Luxemburg, így az egyetlen „felvett” tag valójában csak Olaszország volt, amely főként Észak-Olaszországon keresztül szintén eleve integrált térségnek minősült.

A második világháború utáni első egy-két évtizedben az Egyesült Királyság legfőképpen azt a horribilis történelmi munkát igyekezett véghez vinni, amelynek lényege az volt, hogy a világbirodalmi lét végleges széthullása nyomán miként illesse be önmagát az amerikai birodalom által uralt világba, illetve az Egyesült Államok–Szovjetunió hadászati szuperhatalmai által szétszabdalt világtérbe. Európa így értelemszerűen nem is nagyon tételeződtött számára tényezőként. Amikor 1960-ban először vetődött fel a birodalmi romokon újjászerveződő Nagy-Britannia számára új európai szerepének ügye, nem a német–francia integrációban próbált helyet biztosítani önmaga számára, hanem maga kívánt egy „ellenintegrációt” építeni, kezdetben nem is sikertelenül. Ez volt az Európai Szabadkereskedelmi Társulás, amelyben Izland, Dánia, Norvégia, Svédország, Finnország, Portugália, Ausztria és Svájc vett részt. Ez a szerveződés ugyan lazább volt, mint az Európai Gazdasági Közösség (EGK), de kétségtelenül sikeres brit ellenprojektnek bizonyult.

Ám a britek 1963-ban, majd 1965-ben mégis tárgyalásokat kezdeményeztek az EGK-val az esetleges tagságukról. A brit globális tekestruktúrák viszonya kezdettől ambivalens volt az európai integrációhoz, ami számukra a két egyformán történelmi riválist jelentő kontinentális hatalom (Franciaország és Németország) szövetsége volt. Az oszd meg és uralkodj elve alapján ugyanis mindig kényelmetlen volt a mindenkori brit hatalmi struktúra számára az egységes európai uralmi rend – a logika nyilván az volt, hogy ha felszámolni nem tudod, akkor állj az élére. Ám a karizmatikus francia elnök, Charles de Gaulle meg éppen ezt szerette volna megakadályozni, és sikeresen vissza is verte mindkét angol belépési kísérletet.

De Gaulle 1969-es bukása után azonban javultak az angol esélyek, és 1973-tól az Egyesült Királyság az Európai Gazdasági Közösség tagja lett. A tagsággal kapcsolatos gazdasági, pénzügyi és szimbolikus hatalomgazdasági előnyök és hátrányok mérlegelése azonban mindig megosztotta a brit elitet és magát az angol társadalmat is. Az ezzel kapcsolatos viták a legélesebben Margaret Thatcher miniszterelnöksége idején zajlottak, ám ezzel együtt is tény, hogy Németország után mindig Nagy-Britannia volt a legnagyobb nettó befizető a közös európai költségvetésbe. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a közös költségvetésbe a tagországok gazdasági teljesítményük mindig nagyjából egy százalékát fizették be. Így a britek számára nem ez jelentette a fő tételt, hanem sokkal inkább az, hogy meghatározó szerepet játszhatott egy világhatalmi tényező uralmi struktúráiban.

Az Egyesült Királyság kilépése valójában már többször felvetődött, de a bentmaradáspártiak biztos többségét hozó 1975-ös népszavazást követően csak 2016-ban jutott el a vita egy újabb népszavazás kiírásáig, amelyen aztán a több tizenhatmillió maradóval szemben több mint tizenhétmillióan a kilépésre szavaztak. Amit most két és fél év elteltével rögzítenünk kell, az az, hogy az egész ügy a nyugatias demokrácia legkényesebb kérdéseit hozta igen drámai módon felszínre. E kényes kérdések központi eleme a kompetens választópolgár feltételezése. A nyugatias demokrácia ugyanis abból az alapfeltételezésből indul ki, hogy a választópolgár általános kompetenciával rendelkezik. Vagyis univerzális tudással s naprakész informáltsággal bír, ráadásul képes és kész minden esetben indulatok nélkül, a megismerő-elemző tudat racionális megfontoltságával dönteni.

Nos, ezt így szép lassan többször el kell ismételnünk ahhoz, hogy belássuk, ennek esete szinte biztos, hogy soha nem áll fenn. A választópolgárok többsége többnyire nem igazán kompetens, eleve nem is lehet az, hisz az eldöntendő kérdések komplexitása (mint például a Brexit esetében) ezt eleve kizárja. Ráadásul mivel a mai világban, ahol a „Nyugat alkonya” nyomán állandóan jelen lévő, sőt fokozódó káosz a vesztes többséget állandó frusztrációs nyomás alatt tartja, a nyugodt indulatmentesség sem igazán áll fenn.

Bármit is hozzon tehát magával a Brexit ügye, az szinte biztos, hogy a nyugatias demokrácia képtelenségének

újabb fontos elméleti és gyakorlati bizonyítéka lesz.

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

MAGYAR MENEDÉK KÖNYVESHÁZ
www.magyarmenedek.com

Ajánló